

مقدمه:

با توجه به آیین نامه جدید آموزشی دوره کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) مصوب مورخ ۹۳/۱۲/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و ضرورت تدوین دستورالعمل یا شیوه نامه اجرایی آیین نامه مذکور این شیوه نامه با استناد به مصوبات و سوابق مربوطه به منظور رفع ابهام و ایجاد هماهنگی بین واحد های آموزشی دانشگاه به تفکیک برخی مفاد آیین نامه به ضرورت تدوین شده و در جلسات شورای تخصصی آموزشی دانشگاه مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱ به تصویب رسیده است. بدیهی است دستورالعمل اجرایی باقیمانده مفاد آیین نامه عین چار چوب آیین نامه مذکور خواهد بود.

مفاد آیین نامه	دستورالعمل اجرایی
ماده ۲- تعاریف- بند ۱۱ ۱۱- درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.	۱- منظور از دروس جبرانی در دوره کارشناسی دروس پیشنیازی است که دانشجو حسب نمرات خام اخذ شده اش در کنکور سراسری در صورت تشخیص گروه آموزشی ملزم به اخذ آن است ۲- به ازای دو درس جبرانی با حداقل ۶ واحد یک نیمسال به سنوات مجاز تحصیلی دانشجو اضافه خواهد شد.
ماده ۵ دانشگاه موظف است، برنامه های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دوره ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید. تبصره ماده ۵ دانشگاه اختیار دارد حداکثر ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی، به صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارایه نماید.	دروس تربیت بدنی و ورزش ۱، به لحاظ ماهیت دروس، از این تبصره مستثنا هستند.
ماده ۶ دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام نماید.	ضوابط مربوطه اعم از چگونگی انتخاب، و شرح وظایف استاد راهنما، تابع دستورالعمل شورای آموزشی دانشگاه است.
ماده ۸ در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تأیید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره های ۲ و ۳ ماده ۷) می تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.	دانشجویی که جهت فراغت از تحصیل در آخرین نیمسال تحصیلی خود تا سقف ۲۴ واحد داشته باشد (موضوع تبصره ۲ ماده ۷) یا در دوره تابستان ۸ واحد اخذ نموده باشد (موضوع تبصره ۳ ماده ۷)، مجاز است دو درس نظری از این مجموع واحدها را، در صورت عدم ارایه درس یا تلافی دروس، همزمان با دروس دیگر به صورت معرفی به استاد، اخذ نماید و بگذراند.
تبصره ماده ۸ تبصره: چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس عملی- نظری را اخذ، ولی	در مورد این تبصره، برای رشته های دامپزشکی و گیاهان دارویی ملاک گذراندن دوره عملی یک درس عملی- نظری، تاییدیه استاد

<p>درس و گروه مربوطه است.</p>	<p>نمره قبولی کسب نکنند، اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید.</p>
<p>بجز در نیمسال آخر منتهی به دانشآموزی در سایر نیمسال های تحصیلی، فقط درس پیش نیازی که دانشجو در آن حداقل یک بار مردود شده باشد، می تواند با دروس بعدی به صورت هم نیاز اخذ گردد. بدیهی است که نمره قبولی درس دوم تنها در صورتی مورد قبول می باشد که در درس پیش نیازی نیز نمره قبولی اخذ شده باشد</p>	<p>ماده ۹</p> <p>چگونگی و ترتیب ارایه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده گروه آموزشی است.</p> <p>تبصره: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است</p>
<p>برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام وثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره مطابق با تقویم آموزشی مصوب هیأت رئیسه دانشگاه در هر سال تحصیلی و دستورالعمل ثبت نمرات در سامانه آموزشی (ابلاغیه از سوی مدیریت امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه در هر نیمسال) انجام می شود .</p>	<p>ماده ۱۴</p> <p>برنامهریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه حذف اضطراری دروس، اعلام وثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.</p>
<p>دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص با پیشنهاد دانشکده و تایید مدیریت امور آموزشی دانشگاه حداکثر یک نیمسال برای دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداکثر دو نیمسال کارشناسی پیوسته، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود، از نیمسال ۱۱ به بعد براساس دستور دهم مصوب مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۷ هیات امنای دانشگاه های استان مازندران موظف به پرداخت شهریه مطابق با شهریه دانشجویان نوبت دوم همان سال خواهند بود.</p>	<p>تبصره ۱ ماده ۱۵</p> <p>مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته دو سال و در دوره های کارشناسی پیوسته چهار سال است .</p>
<p>۱- بنا بر مصوبه شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه، اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو (غیبت به دلایل غیر پزشکی) به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیرموجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست، ولی در نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود.</p> <p>۲- تشخیص موجه و غیرموجه بودن غیبت دانشجو (غیبت به دلایل پزشکی) به عهده پزشک معتمد دانشگاه است .</p> <p>۳- هر دانشجو در طول تحصیل فقط دو بار می تواند از حذف پزشکی استفاده نماید.</p>	<p>ماده ۱۷</p> <p>حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره های حضوری الزامی است .</p> <p>تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیر موجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی در نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود.</p>
<p>- در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی (اعم از نظری و عملی) با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.</p> <p>- داشتن مصوبه گروه آموزشی و شورای آموزشی دانشکده جهت ارایه در شورای آموزشی دانشگاه الزامی میباشد.</p>	<p>ماده ۱۷</p> <p>تبصره ۲: در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است .</p>

<p>۱- تبصره ۱ ماده ۱۸ صرفاً در زمان دانش آموختگی دانشجو، قابل اعمال خواهد بود .</p> <p>۲- <u>انتخاب و تایید دروس مذکور</u> باید تا قبل از اعلام و ارسال مدارک فراغت از تحصیل دانشجو به آموزش کل توسط <u>گروه آموزشی مربوطه</u> انجام ونتیجه جهت اقدامات بعدی به مدیریت خدمات آموزشی دانشگاه ارسال شود .</p>	<p>تبصره او ۲ ماده ۱۸</p> <p>حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است .</p> <p>تبصره ۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند ، چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می ماند، اما این نمره ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود .</p> <p>تبصره ۲: گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانشآموختگی می باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند .</p>
<p>دانشجو می تواند حداکثر تا قبل از شروع کلاسهای هر نیمسال نسبت به ارایه درخواست مرخصی تحصیلی خود اقدام نماید.</p>	<p>ماده ۲۰</p> <p>دانشجو میتواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال، از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.</p>
<p>۱- تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، باید قبل از شروع نیمسال بعدی در شورای آموزشی دانشگاه انجام شود .</p> <p>۲- در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه با درخواست بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، آن نیمسال که دانشجو در آن ثبت نام ننموده است، جزو مدت تحصیلی مجاز دانشجو محسوب می شود.</p> <p>۳- در صورت مراجعه دانشجو جهت ثبت نام در همان نیمسال تحصیلی و پس از بررسی و تأیید در شورای آموزشی، دانشجو مجاز به اخذ تنها ۱۴ واحد در آن نیمسال میباشد.</p>	<p>ماده ۲۱</p> <p>ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی ، انصراف از تحصیل محسوب می شود .</p> <p>تبصره: تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجو منصرف از تحصیل به عهده ی شورای آموزشی دانشگاه است .</p>
<p>۱- دانشجو منصرف از تحصیل باید به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، عمل نماید.</p> <p>۲- تحصیل مجدد دانشجوی منصرف از تحصیل منوط به موافقت شورای آموزشی و شورای دانشگاه می باشد.</p>	<p>ماده ۲۲</p> <p>دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند . دانشجو مجاز است فقط یکبار و تا دو ماه از تاریخ ارایه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این صورت پس از انقضای این مهلت ، حکم انصراف از تحصیل وی صادر میشود .</p>
<p>دانشجوی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر میتواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه، تغییر رشته یا گرایش دهد:</p> <p>۱- موافقت گروه آموزشی و تایید معاونت آموزشی دانشکده مبدا و مقصد الزامی است.</p> <p>۲- پس از اعلام نظر دانشکده های مبدا و مقصد باید مراتب جهت اعلام نظر نهایی و انجام اقدامات بعدی به مدیریت امور آموزشی</p>	<p>بند ب ماده ۲۳</p> <p>دانشجو دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر میتواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد.</p> <p>الف) وجود رشته یا گرایش</p> <p>ب) موافقت گروه آموزشی مبدا و مقصد و با تایید <u>شورای آموزشی</u></p>

دانشگاه	دانشگاه ارسال شود .
<p>بند ج ماده ۲۲</p> <p>ج) کمتر نبودن نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در ارسال پذیرش با تایید سازمان سنجش آموزش کشور</p>	<p>ملاک تایید سازمان سنجش آموزش کشور، همان کارنامه های تغییر رشته و انتقال صادره از سوی سازمان سنجش کشور است که هر سال به پورتال دانشگاه ها ارسال می شود</p>
<p>تبصره ماده ۲۳</p> <p>تبصره: دانشجو صرفاً در هر دوره تحصیلی برای یک بار می تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا گرایش دهد.</p>	<p>۱- دانشجو میتواند تقاضای تغییر رشته یا گرایش خود را پس از گذراندن حداقل یک نیمسال به آموزش دانشکده ارایه نماید. ۲- دانشجویی که با تقاضای تغییر رشته او موافقت شده است، مجاز است تا قبل از ثبت نام و انتخاب واحد در رشته یا گرایش جدید، تقاضای انصراف از تغییر رشته یا گرایش خود را به آموزش دانشگاه ارایه نماید. در غیر این صورت پس از انقضای مهلت مقرر حکم صادره، غیر قابل تغییر است .</p>
<p>ماده ۲۴</p> <p>تغییر رشته از دوره های پایین به دوره های بالاتر، از غیر دولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیر حضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است، ولی بر عکس آن مجاز است . تبصره: تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می باشد به رشته هایی که پذیرش در آن ها از طریق آزمون سراسری گرفته باشد، ممنوع است .</p>	<p>۱- تغییر رشته یا گرایش دانشجویانی که به دستگاه های اجرایی خاص تعهد دارند، با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذی ربط امکان پذیر است . ۲- تغییر رشته دانشجویانی که با شیوه بدون آزمون پذیرش شده اند، امکان پذیر نیست .</p>
<p>ماده ۲۸</p> <p>معادل سازی و پذیرش واحد های درسی گذرانده شده دانشجو ، بر اساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است .</p> <p>الف - معادل سازی دروس دانشجوی تغییر رشته و گرایش در ضمن تحصیل:</p> <p>۱- لازم است محتوای آموزشی دروس گذرانده شده با دروس جدید، بنا به تشخیص گروه آموزشی، اشتراک محتوایی داشته باشد. ۲- نمرات دروس پذیرفته شده فقط در معدل کل دانشجو محاسبه می شود . ۳- پذیرش دو درس یکسان (از نظر عنوان و محتوا) با میزان واحد های متفاوت به شرطی امکان پذیر است که میزان واحد درس گذرانده شده ، بیش از میزان واحد درسی باشد که قرار است تطبیق داده شود (به طور مثال : درس سه واحدی به جای درس دو واحدی قابل تطبیق است و بالعکس آن امکان پذیر نیست) .</p> <p>ب - معادل سازی دروسی که دانشجو قبل از ورود به دانشگاه در مقطع فعلی یا مقاطع تحصیلی دیگر گذرانده است:</p> <p>۱- لازم است محتوای آموزشی دروس گذرانده شده با دروس جدید، بنا به تشخیص گروه آموزشی، اشتراک محتوایی داشته باشد . ۲- نمرات دروس پذیرفته شده، فقط در معدل کل دانشجو محاسبه می شود . ۳- پذیرش دو درس یکسان (از نظر عنوان و محتوا) با میزان</p>	

<p>واحد های متفاوت به شرطی امکان پذیر است که میزان واحد درس گذرانده شده، بیش از میزان واحد درسی باشد که قرار است تطبیق داده شود (به طور مثال : درس سه واحدی به جای درس دو واحدی قابل تطبیق است و بالعکس آن امکان پذیر نیست).</p> <p>۴- حداکثر واحد های قابل تطبیق و پذیرش نباید بیش از ۵۰٪ کل واحد های درسی در رشته و دوره تحصیلی باشد .</p>	
<p>این تبصره خاص دانشجویانی است که دروس را قبل از ورود به دانشگاه در مقطع فعلی یا مقطع تحصیلی دیگر گذرانده اند و مشمول دانشجوی تغییر رشته و گرایش در ضمن تحصیل نمی شود .</p>	<p>تبصره ۱ ماده ۲۸</p> <p>تبصره ۱: به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می شود .</p>
<p>در اجرای تبصره ۱ ماده ۳۰، تعداد واحد و نمرات کسب شده دانشجو در دروسی که در معدل کل مورد محاسبه قرار نمی گیرد، در کارنامه دانشجو ثبت و باقی خواهد ماند .</p>	<p>تبصره ۱ ماده ۳۰</p> <p>در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد در این صورت می تواند مدرک دوره کاردانی ، همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجو منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحد های گذرانده شده داده خواهد شد. (ماده ۳۰)</p> <p>تبصره ۱: در صورتی که دانشجو منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحد های مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد. در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می دهد که میانگین کل دانشجو در آن دروس ۱۲ یا بالاتر شود .</p>

مدیریت امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه